

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі Великожванчицького обласного дитячого пульмонологічного санаторію "Каштан"

20 березня 2025 року

с. Великий Жванчик

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Рудзінський Владислав Ігорович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

Ткачова Генадія Євгенівна – відповідальної особи, фактично керівника благодійної ініціативи «Домашній хоспіс для літніх людей», більшість з яких було евакуйовано з Бахмутського району Донецької області.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Великожванчицький обласний дитячий пульмонологічний санаторій "Каштан".

Повна адреса об'єкта моніторингу: с. Великий Жванчик, Кам'янець-Подільський район, Хмельницька область.

Форма власності: комунальна.

Балансоутримувач (власник): Дунаєвецька міська рада.

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції: розпорядженням Хмельницької ОВА №892/2023-р від 07.11.2023 внесено до Переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у Хмельницькій області.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Розташування

МТП розміщено на 1 поверсі 2 поверхової будівлі обласного дитячого пульмонологічного санаторію "Каштан", який розташований у центрі населеного пункту, в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: 5-10 хв пішої ходи до школи, дитячого садочку, магазину та зупинки громадського транспорту; 20 хв пішої ходи до Центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та лікарні.

Наповненість

МТП розраховано на 50 місць. На момент візиту в закладі мешкає 49 ВПО: 23 чоловіків, 26 жінок, діти у МТП відсутні. Серед ВПО 41 людина літнього/пенсійного віку, 49 мешканців з інвалідністю.

Облік мешканців МТП не ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Закладу компенсуються видатки на комунальні послуги, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

В МТП не укладені типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями МТП.

Організація умов проживання, харчування та догляду в МТП здійснюється за рахунок коштів ВПО (зокрема, пенсійні виплати) та коштів благодійних організацій. Відповідно до пояснень ВПО та працівників закладу, ВПО передають в розпорядження відповідальній особи Ткачова Г.Є. належні їм банківські картки (для отримання пенсії, допомоги на проживання ВПО, іншої соціальної допомоги) для забезпечення їх утримання (зокрема, харчування, проживання, догляд, ліки). Однак, з ВПО не укладено відповідні договори про надання соціальних послуг. Наявні лише заяви від мешканців МТП на ім'я Ткачова Генадія Євгеновича як керівника благодійної ініціативи «Домашній хоспіс для літніх людей» щодо прийняття на проживання, утримання та надання послуги з догляду. Також наявна «Згода», відповідно до якої Ткачов Г.Є. приймає на проживання та зобов'язується забезпечити гідні умови проживання, здійснювати догляд на непрофесійній основі, організувати 3-х разове харчування, контроль та виконання лікарських призначень, а мешканець МТП надає згоду на використання пенсійних та соціальних виплат для потреб хоспісу.

Зі слів Ткачова Г.Є близько 10 працівників-волонтерів забезпечують цілодобовий догляд за особами похилого віку: надається допомога у годуванні, здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур, виконання лікарських призначень. Отже, фактично в МТП надаються послуги щодо догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та людей з інвалідністю без будь-якого юридичного оформлення даних відносин, відсутні відповідні договори з мешканцями МТП, в яких би були визначені перелік послуг, порядок та умови їх оплати тощо. У порушення вимог Закону України «Про соціальні послуги» надавач послуг не зареєстрований в Реєстрі надавачів та отримувачів соціальних послуг. Всупереч вимогам статті 22 Закону України «Про соціальні послуги» не складаються індивідуальні плани надання соціальної послуги стаціонарного догляду на підставі результатів комплексного визначення та оцінки індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги, у якому мають бути зазначені заходи з надання такої послуги, відомості про необхідні ресурси, періодичність і строки виконання, відповідальних виконавців, дані щодо моніторингу результатів. Зазначена ситуація може спричинити порушення прав осіб похилого віку, зокрема на охорону здоров'я, на отримання належних послуг стаціонарного та паліативного догляду відповідно до вимог законодавства (Закон України «Про соціальні послуги», Державний стандарт стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності).

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля МТП облаштована функціонуючими інженерними системами.

У закладі наявне опалення від власного основного та резервного котла.

Водозабезпечення: холодна вода подається централізовано. Гаряча вода забезпечується 4 бойлерами. Водовідведення природне.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі наявні альтернативні джерела енергії – 6 генераторів.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

В МТП відсутня система вентиляції. Циркуляція повітря відбувається шляхом відкриття вікон.

В МТП наявні сміттєві баки та забезпечено вивіз сміття.

Харчування

Мешканцям готують їжу працівники закладу. В МТП облаштоване загальнодоступне окреме кухонне приміщення, обладнане необхідним інвентарем, зокрема:

2 стаціонарними електричними плитами та 1 газовою для приготування їжі на 1 загальну конфорку і з духовою шафою кожна, без витяжок, 2 мікрохвильовими печами, 2 холодильниками, 2 електричними чайниками та 4 бойлерами. В кухні наявні мийки, столи, шафи, тумби та кухонний інвентар.

Санітарія та гігієна

В МТП наявні 2 санітарно-гігієнічні приміщення з 4 душовими кабінками та 4 туалетами, МТП облаштовано 6 вмивальниками та 4 бойлерами. Санітарно-гігієнічні приміщення розподілені за ознакою статі та мають засувки/замки. Одна вбиральня облаштована у відповідності до потреб людей з інвалідністю та людей з категорії маломобільних груп населення.

На момент моніторингу в МТП наявні 3 пральні машини, що не відповідає мінімальним вимогам (наявність 2-х пральних та 1 сушильної машини на 20 осіб). Однак, замість сушильної машини в МТП визначено місце для сушки речей.

Температура в приміщеннях МТП підтримується відповідно до сезону.

В МТП вживаються заходи для профілактики ураження приміщень грибком, ВПО забезпечені антисептичними засобами.

Прибирання та підтримку чистоти в приміщеннях загального користування забезпечують працівники закладу.

Протипожежна безпека, укриття

В МТП на момент моніторингу наявні план евакуації, вогнегасники та аптечка першої медичної допомоги.

В МТП відсутнє власне укриття. У разі небезпеки під час повітряної тривоги мешканці можуть скористатися укриттям яке розташовано на відстані біля 500 м.

Безбар'єрність

Вхідна група будівлі МТП облаштована пандусом, однак він не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд (зокрема, відсутні поручні). Приміщення МТП облаштовано відповідно до вимог безбар'єрності, зокрема в МТП наявна одна душова кабінка, обладнана для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення у відповідності до вимог ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані в 8 окремих приміщеннях (кімнатах). ВПО проживають в кімнатах розміром від 35 до 50 кв. м в кількості від 3 до 7 осіб.

Усі мешканці не пов'язані між собою спільним побутом та сімейними відносинами. Розміщення в одній кімнаті осіб різної статі не виявлено.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, не обладнано замками/засувками на вхідних дверях.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матраци, подушки, ковдри, постільна білизна тощо).

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (шафа, комод, тумбочка, стіл, стілець/табурет тощо). Перелік майна (обладнання, устаткування, меблів, приладів, інвентарю), що передається, не визначається договором.

Дозвілля

В МТП облаштовано місця для проведення зборів.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні МТП відсутній інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації.

В МТП встановлено механізм зворотного зв'язку з мешканцями шляхом звернення до керівника МТП особисто або телефоном. В МТП не визначено порядок подання і розгляду звернень.

Мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

4 мешканців проживають в МТП без документів, які посвідчують особу.

Освіта

Мешканці МТП не потребують освітніх послуг.

Працевлаштування

Мешканці МТП не є працевлаштованими.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 3 особами.

Під час особистого спілкування мешканці МТП не порушили питання щодо умов проживання в закладі.

Правопросвітницькі заходи проведено для 6 осіб.

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та можливі шляхи звернення до Уповноваженого.

Також мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи представництва Уповноваженого Верховної Ради з прав людини в Хмельницькій області, надано відповідні інформаційні матеріали.

Загальні потреби МТП:

- забезпечення ВПО додатковими пральними та сушильними машинами;
- забезпечити дообладнання пандусу у відповідності вимог ДБН В.2.2-40:2018;

- забезпечення обліку мешканців МТП відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Хмельницькій обласній військовій адміністрації:

- опрацювати, спільно з балансоутримувачем (власником) МТП, міжнародними та національними організаціями (за згодою), питання щодо приведення умов проживання в МТП відповідно до мінімальних вимог Порядку функціонування МТП, затвердженого постановою КМУ від 01.09.2023 №930, в тому числі забезпечення МТП додатковими пральними та сушильними машинами; дообладнання зовнішнього пандусу у відповідності вимог ДБН В.2.2-40:2018, забезпечення безбар'єрного доступу і пересування людей з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП;

- вжити заходів реагування щодо організації та здійснення заходів, пов'язаних із забезпеченням додержання прав осіб похилого віку та людей з інвалідністю, які є мешканцями МТП, на отримання належних послуг стаціонарного та паліативного догляду відповідно до вимог чинного законодавства (Закон України «Про соціальні послуги», Державний стандарт стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності).

Дунаєвецькій міській раді:

- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо приведення умов проживання в МТП відповідно до мінімальних вимог Порядку функціонування МТП, затвердженого постановою КМУ від 01.09.2023 №930, в тому числі забезпечення МТП додатковими пральними та сушильними машинами; дообладнання зовнішнього пандусу у відповідності вимог ДБН В.2.2-40:2018, забезпечення безбар'єрного доступу і пересування людей з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП;

- укласти із мешканцями МТП типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями МТП;

- встановити у приміщенні МТП інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації;

- встановити порядок подання і розгляду звернень ВПО;

- сприяти у відновленні/оформленні документів, що посвідчують особу, тим мешканцям МТП, у яких відсутній паспорт громадянина України;

- забезпечити ведення обліку мешканців МТП відповідно до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб,

- опрацювати питання належного надання соціальних послуг мешканцям МТП, які їх потребують, із залученням працівників соціального захисту Дунаєвецької міської ради.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Владислав РУДЗІНСЬКИЙ

Фотознімки до звіту

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Φoto 7

Φoto 8

